

Mulig å produsere antibiotika i Norge

Foto: Helsedirektoratet

Det er mulig å etablere produksjon av antibiotika i Norge, viser en mulighetsstudie som Helsedirektoratet har gjennomført på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet.

– Studien er interessant, og jeg vil understreke at dette ikke kan gjøres over natten, sier direktør Bjørn Guldvog (bildet) i Helsedirektoratet.

En ekspertgruppe med representanter fra Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Statens legemiddelverk, spesialisthelsetjenesten, primærhelsetjenesten, Sykehusinnkjøp, Sintef og The Life Science Cluster sett på ulike måter å starte opp antibiotikaproduksjon i Norge.

Bakgrunnen for studien er beredskap og forsyningsikkerhet og at det de senere år har vært økende mangel på enkelte antibiotikavarianter og andre viktige legemidler. Under pandemien ble Norge minnet om behovet for å sikre tilgang på legemidler.

– Uten egen produksjon av enkelte legemidler blir vi fort sårbare. Det merker vi særlig når det oppstår situasjoner i land som er sentrale i produksjonen av legemidler, sier Guldvog.

En fullskala produksjon av ett eller flere antibiotika fra råvarer til ferdige legemidler med markedsføringstillatelse krever et stort produksjonsanlegg med kostnader som i prosjektet er beregnet til milliardbeløp.

– I denne mulighetsstudien skisseres en alternativ tilnærming med trinnvis etablering, der antibiotika, og andre viktige legemidler, uten markedsføringstillatelse vil kunne produseres og være tilgjengelige til beredskapsformål, sier Guldvog.

Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol mener mulighetsstudien er et viktig kunnskapsgrunnlag.

– Det å sikre den norske befolkningen tilgang til antibiotika er av avgjørende betydning, både av beredskapshensyn og mulig mangel internasjonalt. I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil utrede et statlig farmasieselskap. Denne mulighetsstudien er et viktig kunnskapsgrunnlag inn i det arbeidet, sier Ingvild Kjerkol og legger til:

– Jeg håper at dette skal være et kunnskapsgrunnlag for å sikre god antibiotikabehandling av norske pasienter i fremtiden, og ikke minst også bidra i bekjempelsen av antibiotikaresistens.

En gradvis opptrapping og utvidelse av produksjonen, inkludert søknad om egne markedsføringstillatelser kan vurderes i takt med økt erfaring, kompetanse og vurdering av mulig omsetning av produksjonen.

– En slik tilnærming vil redusere den økonomiske risikoen, og kan tilpasses utvikling av kompetanse og erfaring og vil etter prosjektgruppens vurdering være det beste alternativet ved eventuell oppstart av norsk antibiotikaproduksjon, sier Bjørn Guldvog.

Før produksjon kan etableres, er det behov for prosess- og produktutvikling for utvalgte antibiotika.

Prosjektgruppen har gjennomgått ulike former for statlig eierskap og statlig støtte som kan være aktuelle ved etablering av antibiotikaproduksjon i Norge.

Innledning av formell dialog med EFTAs overvåkningsorgan for endelige avklaringer når det gjelder handlingsrommet for statsstøtte anbefales.

Mulighetsstudien belyser også andre tiltak for å styrke legemiddelberedskapen og forsyningsikkerheten; etableringen av et nasjonalt organ for å styre og koordinere beredskap, samt flere markedsstimulerende tiltak.

Lise Lyngsnes Randeberg er valgt til leder av Akademikerne

Foto: Akademikerne

Lise Lyngsnes Randeberg er valgt til leder av Akademikerne på hovedorganisasjonens rådsmøte 19. oktober.

– Jeg er glad for tilliten og synes det er et privilegium å få lede Akademikerne. Bredden og mangfoldet i medlemmenes kompetanse er det mest verdifulle vi har og et fantastisk utgangspunkt for å finne gode løsninger for samfunnet fremover, sier den nyvalgte lederen.

Akademikerne 13 medlemsforeninger organiserer over 253 000 høyere utdannede med mastergrad eller mer og markerer i år 25-årsjubileum.

– Norge er helt avhengig av folk med høy kompetanse for å levere gode velferdstjenester, møte klimaendringer og skape nye arbeidsplasser i årene fremover. Jeg brenner for at alle skal ha like muligheter til å ta en utdanning uavhengig av sosial bakgrunn, sier Randeberg.

Lise Lyngsnes Randeberg har vært konstituert leder av Akademikerne siden desember 2021. Hun har også vært president i medlemsorganisasjonen Tekna i åtte år, og nestleder i Akademikerne fra 2016.

Randeberg er professor i biomedisinsk optikk og fotonikk ved NTNU. Hun har også vært med på å starte to gründerbedrifter. Det var en enstemmig valgkomité som innstilte Randeberg til ledervervet.